

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

PIK LIE. Ч. 31. НЬО ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, вівторок, 13-го лютого 1945.

No. 81. NEW YORK and JERSEY CITY, Tuesday, February 13, 1945.

VOL. LIII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТИ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA

FIVE CENTS ELSEWHERE

ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ЗАГАЛЬНУ КРАЄВУ СЛУЖБУ ЗАГРОЖЕНИЙ У СЕНАТІ

ВАШИНГТОН. — Високі урядовці з Бюро Военної Мобілізації й Реконверсії оприлюднюють погляд, що законопроект про загальну краєву службу, який уже прийнятий в палаті репрезентантів ще 1. лютого, перепеде в сенатській комісії. Виглядає, що представники адміністрації погодилися з думкою, що для скріплення військової сили Злучених Держав вистарчить доповнити відповідно теперішній закон про побір рекрута.

Законопроект Мей-Бейлія, який уже прийняла палата репрезентантів, передбачує побір 19,000,000 людей у віці 18-45 літ до війська або до праці у воєнних підприємствах. Далеша доля цього законопроекту залежна мабуть від потреб, як це їх зясує президент після свого повороту з наради Трьох Потуг.

ВИЖИДАЮТЬ ЗВІТУ ПРЕЗИДЕНТА З КОНФЕРЕНЦІЇ ТРЬОХ ПОТУГ.

ВАШИНГТОН. — Сенатор Там Конелі передбачує, що президент Рузвельт здасть докладний звіт із своєї конференції з прем'єром Чорчилем і маршалом Сталіном перед сенатською комісією заграничних справ, однак не вчасі урядового засідання, а вчасі приватної розмови. Та він надіється, що президент запросить на таку розмову теж і інших визначних законодавців.

Більшість членів конгресу вижидає проголошення постанов з конференції, швидше всього взятися після до формулювання постанов, зв'язаних із творенням організації для забезпечення миру, як це запропоновано на конференції в Домбартон Овкс.

УЖЕ ПРИГОТОВЛЯЮТЬ ЗБРОЮ ДЛЯ НАСТУПНОЇ ВІЙНИ.

ВАШИНГТОН. — Секретар війни Стімісон, секретар маринарки Форестал і президент Краєвої Академії Наук д-р Френк Б. Джетт проголосили, що вже створено Дослідчу Раду для Краєвої Безпеки. Ця рада має займатися підготовкою і розвитком нової зброї на випадок якогось збройного конфлікту. До ради належатиме по 20 знавців з воєнних і цивільних наукових установ. Як причину створення такої ради оба секретарі подають те, що теперішня тоталітарна війна вимагає безупинного доповнювання зброї новими винаходами.

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД ДАЄ СВОЇ ПЛЯНИ ДЛЯ ДОМБАРТОН ОВКС.

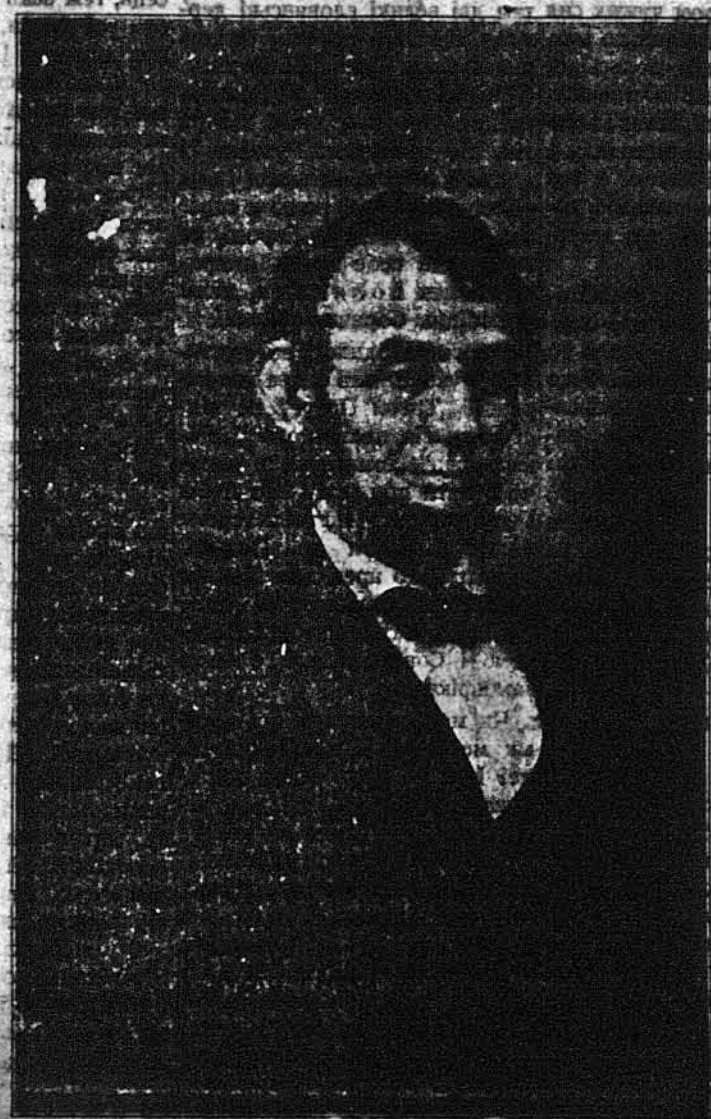
ВАШИНГТОН. — Польський уряд з Лондону прислав урядові Злучених Держав свої замітки і плани до проекту міжнародної організації миру, надікотною ради в Домбартон Овкс. Польські замітки є не лише дуже інтересні, але теж і незвичайно їдкі у своїй критиці дотеперішніх постанов з Домбартон Овкс.

Польський уряд домагається, щоб багато постанов із Атлантийського Чарту, а особливо ідеї Рузвельта про Чотири Свободи помістити в чартері Домбартон Овкс. Між іншими замітка є така фраза в польським плані: „Ціллю організації повинно бути не лише втримання миру і безпеки, але вона повинна теж дати всім націям засоби перебувати в границях своєї території у свободі від страху і недостатку“. Польський план домагається, щоб у раді організації було не 11, а 15 членів; щоб усі члени міжнародної організації стрималися від уживання сили або застрашування при зносинах з іншими державами; і т. д.

АМЕРИКАНСЬКІ ВОЯКИ ВИДАЛИ САМІ СОБІ СВІДОЦТВО ВІДБУТОЇ СЛУЖБИ.

НЬО ЙОРК. — Чотири звичайні рядовики американської армії встигли видати для себе самих наказ повороту із воєнного фронту в Європі до Злучених Держав, переїхали на підставі такого наказу воєнним транспортним кораблем домі, заїхали до міністерства війни у Вашингтоні і там дістали блякети, на котрих самі собі виповнили „відправу з армії“. Тепер вони сидять у в'язниці на Говернор Айленді у Нью Йорку й вижидають відстання на європейський фронт до воєнного суду. Покищо не оголошено дивних способів, якими прості вояки могли обманути цілу низку американських військових урядовців. Найбільше здивування викликає спосіб, як вони могли дістатися до „Пентагон Билдинг“ у Вашингтоні для виділення блякетів відправи, коли вчасі воєнного положення цей будинок незвичайно строго обставлений вартою зовні і всередині.

ШУКАЄТЕ ПРАЦІ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі“.

АБРАГАМ ЛІНКОЛН

Концерт О. Лепкової в Товн Гол в Нью Йорку пройшов з повним успіхом

НЬО ЙОРК. — В суботу вечором, дня 10. лютого, відбувся на Бродвею другий з ряду концерт української артистки, п-ні Ольги Лепкової, мецо-сопраністки. Концерт притягнув велике число публіки, яка не щадила артистичних і довготривалих та широкіх оплесків, вповні заслужених. Артистку обдаровано многими китицями квітів, як і заставлено її до многих наддатків. В програму концерту входив різномірний добір пісень різних світових композиторів, а теж були й арії з опер, про яких виконання буде окрема фахова рецензія. Назагал, як признає критика, пісні виконані дуже добре й підходили знаменито під характер ліричного голосу артистки. Окрема згадка належить ввідспіванню цілого ряду українських пісень (М. Гайворонського, А. Рудницького, К. Богуставського, М. Колеси і О. Чишка), та тим народним пісням, що ввійшли у наддатки.

Критик газети „Нью Йорк Таймс“ підкреслив, що п-ні Лепкова виявила своїм співом, що „посідає гарний, природний голос, чистої й солодкої якості“ та що „її інтерпретація пісень була мила“. Теж запевня „гарну будучину її співови“. Акомпаніював умідо Френк Четертон.

ПОМЕР О. МИХАЙЛО ЛІСЯК, УКР. ГРЕКО-КАТ. ПАРОХ В ОБУРНІ.

ОБУРН (Нью Йорк). — По довгій і тяжкій недужі помер о. Михайло Лісяк, парох тутешньої української греко-кат. церкви, член Запорозької Січі, 283 відділу У. Н. Союзу. Покійний остали: вдова Вікторія і три сини. Покійний походив з містечка Угнова, Західна Україна. У Злучених Державах перебував майже 40 років і душпастирював у різних громадах, між тим довгий час у Нью Йорку. Похорон відбудеться у вівторок, дня 13. лютого.

ПОМЕР ГРИГОРІЙ ЄВУСЯК, БУВШИЙ ГОЛОВНИЙ РАДНИЙ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СІТІ. — Помер нагло на удар серця Григорій Євусяк, власник погребового заведення, член 70 Відділу У. Н. Союзу, та бувший головний радний У. Н. Союзу і довголітній представник Українського Народного Дому в Джерзі Сіті. Родився 6. серпня 1900 р. в місті Бейон, Нью Джерзі. Осиротів дружину і 9 діточок. Похорон відбудеться в п'ятницю, 16. лютого. Покійний був відомий з участі в політичній життю міста і української громади.

Франція жде запрошення Де Голя на конференцію

ПАРИЖ. — У Франції кружляли якісь час чутки, що Францію запрошено на конференцію трьох потуг, що відбувається у якомусь чорно-морському порті в Советському Союзі. Ці чутки відповідали французькому бажанню, одначе французи скоро перестали в них вірити.

Тимчасом у часописі „Об“ появилася стаття Моріса Шумана, що до недавня був головним радником генерала Де Голя, з появлением французьких дипломатичних невідч опозицією уряду Британії та американського департаменту стейту до радикальних реформ в європейських краях.

У Парижі сподіваються, що президент Рузвельт по дорозі з конференції вступить до Парижа.

НІМЕЦЬКІ КЛОПОТИ З УТІКАЧАМИ

ЛОНДОН. — З радювих комунікатів німецького уряду, призначених для внутрішнього фронту, видно, що нацисти найшлися в важкому положенню. Одним з найважчих питань це опіка над утікачами. Німецький уряд сподівався усунути з боевої полоси півтора мільона людей, а тимчасом з країв під російською окупацією звалилося за один тиждень понад 3 мільони осіб. Внаслідок утечі людей з Поморя, Шлеську й Східної Прусії населення Берліна, що зійшло було підчас повітряних рейдів до 3 мільонів, підскочило нагло до 4 і чверть мільона. Не можуть собі дати ради з такою масою людей, нацистичний уряд почав забороняти втікачам входити до Берліна.

Тимчасом Гітлер приказав через радіо, що Берлін має боронити до останньої краплі крові, хочби він при тому мав бути зовсім знищений.

БРИТІЙЦІ ДОБУЛИ КЛЕВЕ

ГОЛОВНА КВАТИРА АЛІАНТСЬКИХ ВІЙСЬК. — Аліантські війська на західному фронті проявили останніми днями надзвичайну рухливість та проломли „ключеві пункти“ в оборонній лінії, виставленій німцями для внутрішньої захорони Райху перед інвазією.

Найважливішого пролому dokonali канадійські війська Першої Канадійської Армії, котрі добилися через Західний Вал до уфортифікованого міста Клеве та стали ломати сильні оборонні позиції, виставлені в густих лісах. Обходячи Клеве, канадійці дійшли до ріки Рену.

На полудне від цих військ Американська Третя Армія добилася під само місто Прім, що являється ключевим комунікаційним вузлом за Лінією Зигфрида в цій околиці. В цьому бою американці взяли в полон 1,118 німців.

Війська 78. Дивізії перейшли Ріку Рур і заняли гату Шваменавел. Німці висадили в повітря цілюзи тої гати, але води, спущені зо збірника, не залили видно такого простору, який німці сподівалися. Все таки води ріки Рур, посилені ще відлигою, не давали військам Першої Американської Армії встановити підмість на другому березі ріки Рур.

ВЕЛИКІ РЕЙДИ НА НІМЕЧЧИНУ.

ЛОНДОН. — Великі американські бомбовики з британських баз ударили великою силою по німецьких складах топліва в Ділмані, на південний захід від Міністеру, підчас коли вилітаючи з ними боевики були по залізничних лініях, що довозять матеріали й війська на фронт.

АЛІАНТСЬКА КОМАНДА ЗАКЛИКУЄ ДО САБОТАЖУ.

Головна квартира аліантських експедиційних експедиційних військ проголосила радюм заклик до мужицьких робітників, що працюють на німецьких залізницях, аби вони не ставили до роботи та інші можливі способи саботажували німецький залізничний рух. Візвано їх теж переконувати німецьких робітників, аби вони робили те саме.

НОРВЕЗЬКІ ПАРТИЗАНИ РУХАЮТЬСЯ.

ЛОНДОН. — Відділ норвезьких патріотів вїхав у суботу до одного шведського порту на 12 кораблях, що їх забрано в четвер німцям у Фйорді Осльо, коло міста Фредерікстаду. Партизани перемогли німецьку залогу кораблів, скинули їх зв'язаних під чердак й револьверами заставили капітанів виплисти на відкрите море.

БУНТИ В НІМЕЦЬКІЙ ФЛОТІ?

ЛОНДОН. — Московське радіо подає, що у порті Бремені збунтувалися моряки німецької військової флоти, коли їм приказано йти на фронт. Мовляв, бунт інспірували комуністи. Збунтованих моряків усмиряли війська нацистичної тайної поліції.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ЗАНЯЛА БАЛТІЙСЬКИЙ ПОРТ ЕЛБІНГ.

ЛОНДОН. — Московські гармати витали в суботу нові перемоги Червоної Армії, а саме захоплення балтійського порту Елбінга та східно-прусської твердині Пройсіш Ейлаву.

На другий день московський комунікат доніс про окруження міста Бреслава та захоплення уфортифікованих міст Лігніца й Штайнау. На північній захід від Бреслава Червона Армія dokonala ще одного переходу через ріку Одру; тепер російські війська мають за Одрою позиції, 37 миль глибокі і сто миль широкі.

ЩЕ ЗАВ'ЯТІ БОІ В МАНІЛІ.

ГОЛОВНА КВАТИРА АМЕРИКАНСЬКИХ ВІЙСЬК НА ЛЮСОНІ. — Перша Американська Дивізія Кавалерії перейшла через Ріку Пасіг у Манілі й стала посуватися до летниці Нілсона, підчас коли парашутові війська 11. Дивізії захопили багато ворожої артилерії й амуніції магазинів. На північних відтинках острова американські війська теж поробили поступи.

АМЕРИКАНСЬКЕ ЛІТНИЦТВО НА ПАЦИФІКУ

ПРОЯВЛЯЄ ЖИВУ ДІЯЛЬНІСТЬ.

ПЕРЛ ГАРБОР. — Американські суперфортепі, базовані в Індії, завдали сильний удар японським воєнним доставам, бючи по Мінгаладонським Летнищам у Рангуні, коло Бурми. Всі бомбовики вернулися з виправу.

СТВОРЕНО НОВИЙ УРЯД У БЕЛЬГІІ.

БРУСЕЛЯ. — Бельгія нарешті дістала уряд, що має широку базу; бо об'єднує всі великі партії краю. На чолі кабінету стоїть соціаліст М. ван Акер. Соціалісти мають у кабінеті ще 3 міністерства, ліберали мають їх 4, католики, 6, комуністи 2, а безпартійні 1. Доказом сили уряду вважають факт, що католики рішилися прийняти місця в кабінеті попри комуністів.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Початковий час три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
Часо з суботи (з англійською частинкою):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На шість місяців	\$1.50	Six months	\$1.50
На три місяці	\$0.80	Three months	\$0.80
В Джерзі Сіті і Заграниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

За оголошення редакції не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

У РІЧНИЦЮ НАРОДІН
АБРАГАМА ЛІНКОЛНА

Дня 12. лютого 136 літ тому народився у родині бідних поселенців серед пустарів у Кентокі хлопчик, що 52 роки пізніше став президентом Злучених Держав, і перейшов до історії Америки як чоловік, котрого хіба один Вашингтон перевищає щодо заслуг для свого краю. Судила Линколнові доля бути президентом, коли справа рабства загрожала розбиттям тям Злучених Держав на дві осібні політичні одиниці, з котрих одна признає рабство як правну встанову, а друга його не признає. Линколн доконав великого діла: він знищив рабство, а-прецінь удержав єдність Злучених Держав. Аби доклати цього діла, йому прийшлося перевести важку війну проти південних стейтів, що готові були відорватися від американського союзу стейтів, аби тільки задержати право білих людей держати чорних людей у рабстві. По перемозі з південних загорільців вишли загівирниці, що пімстилися на Линколні замахом. І так Линколн переходить в історію Злучених Держав не тільки як герой їх єдності, але й її мученик.

Ще далеко до цієї громадянської війни Линколн її передбачував, коли він остерігав громадян Злучених Держав, що Злучені Держави не можуть на далі постійно оставатися напів рабськими, а напів вільними, коли він їм виказував у своїх промовах, що як залишити рабство в одних стейтах, то воно зчасом мусить поширитися й на інші стейти і наконці стати пануючою встановою по всіх Злучених Державах. Ці слова, сказані в передодні американської громадянської війни, приходять нам на думку тепер, в час світової війни, в котрій вже не одна держава, але цілий світ стоїть перед питанням, чи можливо, аби одна частина світа була вільна, а друга потопала в рабстві. Як американська громадська війна вирішувала питання, чи може одна держава бути напів рабська, а напів вільна, так отся світова війна має вирішити те саме питання щодо всего світа.

Американська громадянська війна закінчилася мілітарною перевагою прихильників свободи. Рабство чорних було скасоване ще до закінчення тої війни. Однак наслідки рабства й громадянської війни покутують ще й нині. Обдарені правною рівністю понад 80 літ тому чорні люди ще й до нині не добилися в Америці суспільної рівності, а білі люди з південних стейтів ще й до нині „далі ведуть проти білих людей зпівночі громадянську війну". Формальним виявленням цих фактів є те, що імя Линколна в північних стейтах святкується, а в південних ще далі проклинається. Ці факти дають нам багато поживи для думок у цю світову війну, що в ній мовляв іде за боротьбу проти неволі, за різні свободи. Світові нині треба свобод, і світові треба єдності, себто треба свободи на всемо світі, і треба її завести так, аби єдність і свобода існували справді, а не тільки по-зірно.

Те все, на що здобулись!

Польський уряд у Лондоні мав вислати на конференцію „Трьох Потуг" меморіал з такими домаганнями, які малиб вратувати ще хоч крихітку давнього його престижу і дозволити йому самому зійти з сцени, ще заки буде формально зліквідований урядами Англії чи Злучених Держав. Кажемо „формально", бо фактично він уже тепер зліквідований. Якже він це зробив, чого домагався?

Нераз уже так бувало, що уряди багатьох держав знаходилися під напором чужих сил в обставинах, подібних до тих, в яких знаходиться польський уряд. Та і в таких обставинах можна бути поневірним і зліквідованим, а проте виходити з них з гідністю і честю, а що важніше — з моральним і політичним капіталом, що дасться зжити пізніше.

Це є те, що нас тут обходить, коли говоримо про лондонський польський уряд, а то головню тому, що з ним було звязане довгий час і українсько-польське питання, чи вирішиться питання України і Польщі. Він мав можливість про це говорити і це видивити перед альянтським табором. Та так є, що польський політичний розум у Лондоні докотився в цю історичну епоху, коли важиться доля Польщі й України можливо й на століття, тільки до того, щоб ще якось иниторгувати від Росії дещо української землі. Бож ясне, що Росія не дасть згоди на те, що лондонські поляки ще далі хочуть, себто, щоб при владі в Польщі засідали ті, що є в Лондоні, чи їхні поплечники, чи щоб Англія та Злучені Держави подбали, щоб могли відбутись в Польщі під альянтським контролем вибори. Того всього не буде, коли брати під увагу дійсність. Є ще тільки надія, що може вдасться вратувати „гонор" коштом українського народу і українських земель. Та й це полякам не вдасться. І саме в тому лежить ось та безмежна політична глупота польського проводу, що він, знаючи, що програв, а проте навіть в такій хвилині ще нищить до остяку те, що могло би ще прижитися. Він не гоїть, а поглиблює рану, яка впродовж віків нищила український і польський нарід, коли ще навіть тепер посягає по Львів і нафтові терени в Галичині, бо Львів це польське місто, а нафтові терени, це ніби такі, що без них Польща не може обійтись, а знов Росія має нафти подостатком.

Старий польський шовінізм (а рівночасно й москвофіл, що в 1914 році віддавав Росії всю Галичину!), себто Станіслав Грабський, що то був виготовив свого часу плян, згідно з яким до 25 років не мало стати в Галичині й сілду з українців, видрукував тепер у Лондоні брошуру, в якій вертає назад до своєї теорії, що бачить на сході тільки Польщу і Росію, які мають жити в згоді і дружбі. Та тим разом Грабський вже обстоює, що Львів це польське місто й таким чином повинен лишитись при Польщі. Теж домагається драгоманівських нафтових піл, бо вони Росії непотрібні, а Польща їх потребує. Як так буде, то вже буде на сході Європи всьо в порядку, каже він, бо будуть там дві великі словянські держави, що того порядку будуть пильнувати: Польща і Росія.

Польські кола в Лондоні спекулюють при тому ще на тім, що президент Рузвельт їх попре в отих домаганнях і тим облегчить і свою роль в справах нового ладу в Європі, та виправдає себе перед американськими поляками, яким приобіцяв борити Польщі.

З того виходило, що президент Рузвельт мав би на конференції „Трьох Потуг" не відступити від польського „мінімального" домагання і рішучо стояти при тому, що Львів і драгоманівські нафтові терени мають належати до Польщі. Значить, що президент мав би згодитись формально на Лінію Курзона як границю між Польщею і Советами, але з цією модифікацією.

Чи можна виграти ось такими методами і для таких цілей? І чи можна в таких обставинах дивуватись, що вигравуть Совети? Такі речі мабуть не турбують поляків у Лондоні. Та як інакше це виглядало, колиб так польські, політичні голови стояли на моральних принципах і приміювали його до себе й других. Колиб горили про свої кривди, не кривдючи рівночасно другого! Колиб бачили поневолену Україну і поневолений український нарід і не пробували використати для себе трагедію України, нещастя свого сусіда. Колиб ратували того сусіда в розумному переконанні, що тим ратують себе самих. І коли би говорили про Україну і Польщу, а не Росію і Польщу. Тоді не булоб принаміи того глуму, що Росія видиває Україну, а Польща у Лондоні навіть боїться за те згадати.

Якби так було, то інакше виглядала боді й інтервенція тоді потуги як Злучені Держави. І далеко сильнішим був би тоді голос в обороні Польщі тут в Америці серед усіх шарів американського народу. І інакше міг би тоді говорити і президент Рузвельт, бо не був би змушений обстоювати таке, щоб українську землю віддавати Польщі, коли тої землі Польща не дісталаб навіть і тоді, колиб на ній відбулось найдемократичніше голосо-

вання. А чейже президент Рузвельт це знає. Беручи те все під увагу, думаємо, що польське політичне крутіство в Лондоні зазнає одної поразки. Від неї не виратую польського уряду в Лондоні навіть і сам президент Рузвельт, якщо б захотів ратувати. А це тому, що польський уряд у Лондоні домагається весь час будувати нову Польщу на старій неправді;

До історії з докладом Драгоманова в Шікаго

Свого часу д-р Іван Німчук, пишучи в львівській „Ділі" про українську ісолітичну еміграцію, написав, між іншим, таке:

„Драгоманів брав ще особисто або через висилку реферату участь в міжнародних конгресах, та в конгресі фольклористів у Шікаго, в 1893 році".

Замітне тут ще й те, що покійний о. Нестор Дмитрів, американсько-український літінісець, теж знав про це, а навіть був тої думки, що Драгоманів був дійсно в Шікаго в 1893 р. на Колумбійській Виставі, та що там виступив рефератом на науковому зїзді. Принаймні він про це так висказувався.

Очевидно, що булоб найлегше перевірити справу в такий спосіб, щоби заглянути до українських часописів з цього часу, що виходили в Америці. Та таких часописів саме тоді не було. Був „Вестник", але він такими справами не займався. Знов „Свобода" зачала виходити якраз два місяці пізніше від часу, як був згаданий виклад. Хоч можна би думати, що якщоб Драгоманів був тоді в Америці, то цілком певно був би ввійшов у звязок з українцями і про це булал би хоч якась згадка пізніше. Тим більше, що тодішні провідники були в звязку з тою генеральною молодіжю українців в краю, що з Драгомановим перепесувались і були під його впливом. Та не зважаючи на те, справу такі треба точно розслідити. Але це тепер не так легко. Наразі подаємо те, що вже розсліджено.

В ньюйорській Прилюдній Бібліотеці можна найти деякі матеріали до цієї справи і вони представляють такі:

З нагоди заповідженої на 1893 рік світової вистави під назвою „World's Columbian Exposition" скликав комітет вистави Світовий Науковий Конгрес, який властиво обіймав члне 40 різних зїздів з різних ділянок науки. Відбувся тоді і „Міжнародний Парламент Релігій". З цієї нагоди скликано теж і Третій Міжнародний Конгрес Фольклористів, тобто науковців, що займаються збиранням народної поезії, оповідань, повір'я, звичаїв і т. п.

Ванна. А чейже президент Рузвельт це знає.

Беручи те все під увагу, думаємо, що польське політичне крутіство в Лондоні зазнає одної поразки. Від неї не виратую польського уряду в Лондоні навіть і сам президент Рузвельт, якщо б захотів ратувати. А це тому, що польський уряд у Лондоні домагається весь час будувати нову Польщу на старій неправді;

Зогляду на вигоду цей конгрес відбувся в тім самім тиждні, що й Літературний Конгрес. Конгрес Фольклористів скликало Шікагоське Товариство Фольклору при допомозі Драгоманового Комітету, складеного з двох найвизначніших фольклористів з цілого світу. У списку Драгоманового Комітету находимо імена двох українців, а це проф. М. Антоновича з Києва і проф. М. Драгоманова з університету в Софії, в Болгарії. У програму конгресу були вставлені лекції, які мали виступити автори або особисто або вислані ними лекції, та на суботу рано 15. липня 1893 р. у програмі була назначена лекція: „Taming of the Shrew" in Ukraine Folk-Lore — M. Dragomanov, Sophia, Bulgaria. („Приборкання цокотухи в українській народній творчості"). У програмі сказано теж, що „в дискусії буде говорити Френклін Г. Гед („Discussion by Franklin H. Head, Chicago").

У звіті в журналі „The Folk-Lorist" з жовтня 1893 р. сказано, що одним обмеженням для референтів був час 30 мінут на читання лекцій; що ціла сотка праць з усіх сторін світу була обійнята, але найцілішні різні перепони; що деякі цілком не наспіли, деякі були спізнані, а „звіти щоденної преси були повні признання для успіху кожної точки, не зважаючи на те, що водночас відбувалося кілька інших конгресів в тому самому будинку і що багато знатних авторів мали брати участь в деяких із них".

У звіті про історичний та літературний конгрес, у яких водночас міг Драгоманів спеціаліст брати участь, нема ніякої згадки про нього. В урядовім звіті виставового комітету, що появилася в 4. томах аж в 1898 році, у книжці „Congress" сказано про Фольклористів Конгрес між ін.: „Багато визначних учених з заграниччя брали особисту участь в виставі фольклору. Між ними були: п. Вукосевич з Далматії, п. Мірніч з Сербії, д-р В. Шопов з Болгарії...". А про проф. Драгоманова, що мав би був теж прийти з Болгарії, згадки нема. Зате є задоочна помилка: „Літературний Фольклор зазнав знаменитого трактування в вичерпуючій рефераті д-ра Прата про Симболізм, у п. Геді в „Приборканні цокотухи" і в п. Джана Аберкромба в магічній фінській літературі".

Що тут пропущено цілкоміто імя Драгоманова та згадка, що це був доклад про „український" фольклор, не можна вважати якимсь „недоглядом". Праця та була видрукувана кілька літ пізніше по до-

кладі й Виставі в Шікаго. Значить, як треба догадуватись, заважали тут чийсь „впливи". А чні вони, якого ворога України, теж не тяжко догадатись.

Отже книжковий звіт не розв'язує питання, чи був Драгоманів особисто прийнятий на читання своєї лекції, чи її відчитав дискутант п. Гед. Найлегше булоб тепер перевірити це через щоденну пресу з того часу. В шікагоській бібліотеці можна би можливо найти деякий причинок до цієї справи.

Знов самим рефератом Драгоманова варт зайнятися окремо. Він буде в Юкрєйнієн Віклі. Та вже тут годиться зазначити, що Драгоманів використав знаменито нагоду для пригадки світові про українську справу в такому часі, коли вона після указу з 1876 року вважалася за погребану. Майже на самому вступі лекції про „Приборкання цокотухи в українській народній творчості" зручно всунув автор українську справу такими словами: „Коротка згадка про нарід України, як нам здається, тут не завадить. Імя України або Мало-Росії надане південним провінціям Європейської Росії від ріки Кубані, а від стін Кавказу аж до лівих берегів задні на читання лекцій; що ціла сотка праць з усіх сторін світу була обійнята, але найцілішні різні перепони; що деякі цілком не наспіли, деякі були спізнані, а „звіти щоденної преси були повні признання для успіху кожної точки, не зважаючи на те, що водночас відбувалося кілька інших конгресів в тому самому будинку і що багато знатних авторів мали брати участь в деяких із них".

Інтересне, що крім Драгоманова згадали ще й тодішні американські поляки про Україну. Вони виступали з цілою своєю силою на Колумбійській Виставі в Шікаго в 1893 р. аж в 1898 році, у книжці „Congress" сказано про Фольклористів Конгрес між ін.: „Багато визначних учених з заграниччя брали особисту участь в виставі фольклору. Між ними були: п. Вукосевич з Далматії, п. Мірніч з Сербії, д-р В. Шопов з Болгарії...". А про проф. Драгоманова, що мав би був теж прийти з Болгарії, згадки нема. Зате є задоочна помилка: „Літературний Фольклор зазнав знаменитого трактування в вичерпуючій рефераті д-ра Прата про Симболізм, у п. Геді в „Приборканні цокотухи" і в п. Джана Аберкромба в магічній фінській літературі".

Що тут пропущено цілкоміто імя Драгоманова та згадка, що це був доклад про „український" фольклор, не можна вважати якимсь „недоглядом". Праця та була видрукувана кілька літ пізніше по до-

Думаємо, що тодішні польські газети, які виходили в Шікаго і без сумніву подавали звіт з польського виступу, занотували теж цю пісню в оригіналі, або може хоч подали її автора та джерела звідки вона прийшла. Це теж треба перевірити.

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА...
КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

ОЛ. ЛУГОВИЙ.

Права автора застережені.

В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА

ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ
У двох частинах

(Перший том тридцять „Огнем і Кровю"

128)

— Бодай він здох був мамині! — закрив вахмістр. — Яка стала мама приперла його мене бачити поночі?

— Заскучав за вами, певно. Ідете, то вишде довідається!

— Еге! як тут швидко іхати, раз темно, хоч в око стріляти. Як не кіт, а гусарський вахмістр! Стосот колькок тому Володченко в рібра, — честив Усичев начальство.

Однак почала швидко. За чим Усичева кликало — всі, Володченко розпізнавши, здогадувалися. Генерал любив спокій і комфорт. На походи ніколи він звичайно доручав вести дивізію котрому з

бригадних, або начальников штабу, самий завалювався в санітарну лінійку спати. Старшини сподівалися, що хоч в боєвій обстанові генерал змінив свій навік, але помилялися. Бо й як воно? Ніч, темно, генерали порядні сплять, а йому доводиться товктися в сідлі. Клопотати старшин тої ночі Володченко всеж посоромився, чи може своє спання хотів задержати від полків в таємниці, головню від старшин, готових піти за його прикладом. З підстаршиною Усичевим особово церемонитися не було причини. Вахмістр вважав вести дивізію котрому з

таке генеральське довіря до його знання і особи. Тимто генерал завалився в лінійку спати, а дивізію повів вахмістр Усичев. Генерал гіршею помітився на вахмістра понадіявшись.

На рано, замість у Троянівці, дивізія якимсь чудом опинилася в околицях Оконська, верст тридцять від Троянівки на схід, а може дві версти від місця, де її погромили ворожі літаки. Володченко не зорієнтувався в лісах. Спросонну видав наказ стати на дівку, самий завалився недоспане в нощі доспити. День видався хмарний. По полюванні пустині дали і опинилися в Карасині, від Маневич на північний захід. Розпитати, що то за село, не було у кого: ні населення, ні російських військових частин не надбилося. За Карасіном переїхали якусь річку, думали, що то Троянівка і Стохид. Шукали Стохиди. Генерал перечився з тимчасовим начальником штабу, доводив, що

промінене село не яке інше, а таки Стохиди. Людцканов доводив навпаки, що це мусить бути Карасин, бо Стохиди на західному березі Стоходу, над самою рікою, а це село від ріки далеко на схід, тай річка, як на Стохиди знадто вже мізерна. Володченко обстоював своє, лаяв неточні мапи. Що мали точні, а неточний він сам, генерал довідався, аж як дивізія приїхала у Лешнівку, від залізничі верст сорок на північ, а від Троянівки і всіх шістьдесять. Завернули на Єзерці, з Єзерці на Карасин і Маневичі і аж четвертого дня дивізія прокружувалася з півночі сотки верст добилося до Троянівки. Підійшли під Стохиди, — сотна російська дивізія піхоти вже два дні як окопалася, кінноту випередили. Німці за три дні привняли дивізію артилерійським огнем.

Ще в кружлянні, наче собака за хвостом, Володченко закликав Усичева на добрий „патер ностер". Розкричався, загрозив воєнно-полевим судом. Вахмістр втихомовив генерала одним питанням: — Ваше превосходительство! Хто повинен вести дивізію на походи? Начальник дивізії, генерал Володченко, чи вахмістр Усичев? На поставлене рубом витані генерал мусів прикусити язика. Справу замовчано, перед вищими командами вишукано оправдання за спізнання дивізії. Володченко не тільки зунав себе вигородити, але, — мабуть коштом графа Стенбока-Фермора, за бій під Волчанськом, — здобути рангу генерал-лейтенанта. Командуючим бригадами і полками оголосив ще догану в наказі по дивізії.

Дивізія розташувалася в резерві між Стохидою й Карасіном по лісах. В наказі по дивізії Володченко поздоровляв полки з здобуттям Ковеля, певно по пораді Гленшмітта. Але вже й вояцтво знало, що Ковель — трудний горіх для

розшування, що під Ковель прибули німецькі дивізії, згідно Рити, Соми, згідно Вердена, за вернено у Волинь австрійські дивізії, перекинені в Італію. Ковля так і не довелось здобути. Брусидівські армії ворога солідно обезкровили, заняли Чернівці, великі простори Галичини й Волині, захопили більше 200,000 полонених, а всіх страт причинили на 750 тисяч, однак і самі втратили близько 300,000. Діри Брусидовського фронту ворог застав, дож наступ спинився. Знов забракло набоїв. Цілі брусидовські дивізії переозброїлися захопленими у австрійців кридами, бо набоїв здобуто вдвоє більше, чим південно-західний фронт мав у своїх складах.

Брусидівський наступ міг закінчитися повним розгромом австро-угорських військ, якщо б першорядні фронти розпочали акцію. Куропатинський фронт зовсім не рухався. Фронт Евєрта два дні пробував наступати армією Рого-

зи і десять дивізіями корпусом Мишенка. Рогоза захопив півчверти тисячі полонених, та своїх військ уложив вісімдесят тисяч Мишенку під Пинськом навіть Рогозиними здобутками не міг похвалитися. В скорому часі Куропаткина замінено генералом Рузским. Евєрта чомусь довго терпів на становищі Главкозапа навіть революційний тимчасовий уряд Доїхала йому кічка аж жовтнева революція.

Під кінець липня фронт устійнився. Почали підготовку до ще одної зими окопного сидіння. У 16-тій кінній дивізії пішли чути, що вона переходить на румунський фронт. Румунія, по довгих переговорах виступила по стороні союзників за ціну видачі їй Росією 25,000 коней. Коні стали байковою юніцією в руках румунських боярів, а журавлем в небі обійняла Трансильванія і болгарської Добруджі по перемозі над центральними державами. (Кінець буде).

Останні дні Абрагама Линкольна

(На підставі книжки: Autobiography of Abraham Lincoln by Nathaniel Wright Stephenson).

Остання прилюдна промова 11 квітня 1865 у Вашингтоні.

Ми зішлись сьогоднішнього вечора на серед смутку, а серед радісного настрою. [Ще було після задухи, провідника південних степів, генерала Лі, 9 квітня 1865. — ред.]. Опо-роження міст Петербурга [на Флориді] й Ричмонду і задача головної армії бунтарів дають надію на справедливий і скорий мир і тому годі пов-здержатися від висловів ра-дості. Однак серед того всьо-го не можна забувати на Того, від кого походять усі благос-ловення.

Саме тепер приготується зазв до благодарственного обходу в цілому краю і це бу-де належно проголошено. Та не треба переохити тих, що їх важка доля дала нам нагоду до втіхи. Не можна забути за віддання їм почестей разом із іншими. Я самий був не-далеко фронту і мені припала приємність передати вам ба-гато добрих вістей; та мені не належить ні дрібка чести за складення та виконання плану. Все те належить генералови Грентови, його талановитим о-фіцерам і відважним воякам. Наша славна маринарка стояла готова, однак не мала нагоди взяти участь у боях. Нашу у-вагу приковує від початку привернення краєвого автори-тету, отже його відбудова вна-слідок найновіших успіхів. Це по-лучене з великими трудно-щами. Це не таксама, як бу-ває у війні між незалежними державами, бо серед нас немає поужавного органу, з яким можна вести переговори і ні-хто не має авторитету заручи-ти за когонебудь, що не буде підіймати бунту. Ми просто мусимо закінчити співзвучати незгідні елементи в одну ма-су. Не є це також малою пере-шкодою для нас, лояльних громадян, коли ми різнимося між собою щодо способів і об-сягу відбудови, [тут Лин-колін говорить про напади на його особу, але цим питанням він не хоче займатися. Ці на-пасти він приписує своєму ста-новищу для налагодження відно-син в стейті Луїзіяні. Обго-ворюючи лад у Луїзіяні, Линколін каже, що ці зарядження відно-сяться теж і до інших стейтів, а — потім висловлює такі думки:]

Важні засади можуть і по-винні бути незмінні. Як загаль-го говориться, серед теперіш-нього положення є це моїм о-бовязком проголосити якийсь зазв до народу на Півдні. Са-

ме це я маю на увазі і не за-небгаю зробити якийсь крок. Коли він буде вдовольний, тоді буде вважатися за відпо-відний.

Линколін передчуває свою смерть — 12 квітня.

(У розмові із своєю жінкою про сон, який йому снився, а це, що він бачив катафалк у Східній Кімнаті Білого Дому і чув голос: "Зомордували през-идента!"). Негайно потім я відтворив Біблію і от яке диво: Я побачив у Біблії двадцять восьму главу Книги Битія, де говориться про чудний сон Я-кова. Я перевертав Біблію за іншими уступами, але всюди, де я поглянув, я стрічав описи снів або привиди. Я десь карткував Старий Завіт і всю-ди мої очі падали на уступи з з описом подій, які надиво-були приноровлені до моїх власних думок. Там написане було про надприродні явища, сні, візії і ін. Коли Ламон взяв собі це за текст до про-мови про небезпеку скрито-вництва то Линколін висміяв його за його глупоту).

Промова на заїданню кабін-ту — 14 квітня.

Надіюся, що не буде пере-слідувати ані кривавої роз-прави після покінчення війни. Ніхтож не може думати, щоб я брав участь у вишанню чи вишанню людей. Виполошті їх з краю, отворіть границі, на-страште їх! Вже досить життя впало жертвою. Ми мусимо за-гасити наше негодування, ко-ли хочемо дійти до згоди і єд-ності. Забавою є бажань се-ред дуже близьких наших приятелів, щоб стати панамі, щоб вишуватися і диктувати тим стейтам і не вважати за співгромадян. Тут замало рес-пекту для права. Я не симпа-тизую з такими почуттями. Линколін замордували 15 квітня 1865 р. у 56. році життя.

ГОРИ ГОВОРЯТЬ

Роман у 2-ох частях знаменитого повістара Уласа Самчука. Сторін 194. — Ціна \$1.00. Замовлення разом з належністю слати до: "Svoboda" P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J. З Канади замовлення треба пла-тити американською валютою.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МІШ.

З 20-літнього ювілею медичної практики д-ра А. Т. Кібзея.

Ювілей та подібні заходи є на денному порядку не тільки в Дітройті, але й по інших ко-лоніях в З. Д. А. Зійдеться не-раз кілька жінок, підуть по хатах, назбирають грошей і ювілей готовий...

Щоби відзначити ювілей д-ра Кібзея від звичайних оказій, варт з нагоди ювілею застано-витись, що зробив він на на-родному полі, починаючи його 20-літню лікарську практи-ку. Мене інтересує більш наро-дні справи, а д-р Кібзей поза своєю медичною практикою все знайшов хвилину вільного часу на народну роботу і доки-нув і свою цигру лепту на на-родні цілі.

Короткий перегляд його праці представляється так: Приїхав до Дітройта і отво-рив медичну практику в 1926 році. Був видавцем "Українсь-кої Газети" 6 місяців. В 1928 р. був обраний секретарем до ко-мітету, який устроїв величав-ний концерт Сальомей Кру-шельницької, а дохід з цього концерту відіслано на Рідну Школу в старому краю. В 1930 році кандидував на стейтового сенатора, однак обидва рази пере-пав. Та це його не знеохо-тило, а навпаки побудило до більш активності. Цьогож самого року, він поробив шир-ше знакомства з політичними лідерами і використав це для українців в той спосіб, що вис-таравав різні посади для на-ших молодих українських дів-чат та хлопців. Таких урядо-вих посад нараховувано тоді 24. Були це посади в урядах повітових, міських і стейтових. Можливо, що це все виглядає тепер маловажним, нездій-ним, але тоді, коли такої по-сади не було ніяк дівчата, це мало свою велику вар-тість. Деякі наші українці є і це сьогодні на цих посадах. Це все виробило для наших лю-дей свій престиж, ширші зна-комства з американцями, пова-гу і признание для нашої ко-лонії.

В 1932 року своєю розумною працею і радою допоміг зор-ганізувати Український Демо-кратичний Клуб в Гемтрему, а трохи пізніше викуплено на літній перший український народний дім. Згаданий клуб осів і розвинув ширшу ді-яльність. Тисячі доларів збра-ла ця інституція на народні ці-лі. Д-р Кібзей є в цьому клубі довгі роки почесним пред-сідником.

В 1933 році при допоміж-ній о. Струтинського, д-р Кібзей урядив величавий на-родний протест проти выго-джування українського народу московськими сатрапами. По-хід, що шов через ціле місто, дав докази української свідо-мості та солідарності. В 1937 році д-р Кібзей при-ступив до ширшої праці над будовою Українського Наро-дного Дому на західній стороні міста Дітройта. На цьому міс-ці варт пригадати його прия-телям і противникам, що завдя-ки його праці та розумній гос-подарці існує сьогодні Укра-їнський Народний Дім в Ді-тройті. Бо тоді, коли треба було будувати, випрошувати до-звіл, збирати більш жертви, і вже в часі війни, коли не мож-на було дістати ні матеріялу, ні дозволу, саме тоді громада вибирала д-ра Кібзея на уряд...

І він — хоч з тяжким тру-дом — все давав собі раду. Були часи (скажімо по правді), що Народному Домові грозив процес, а поодиноким членам різні неприємності, а навіть заміщення дому. Та д-р Кібзей все те виводив "на чисту во-ду" і викінчив будову як тільки можливо було.

Три рази був предсідником в тяжких часах, один рік се-кретарював. І дім стоїть тепер на добрім фундаменті; довг майже сплечений, доходи за-безпечені.

За це, в 1943 році, уряд У. Н. Дому вибрав його почесним предсідником згаданого ін-ституції.

І от стільки було признан-ня д-ра Кібзея. Та в нас є де-сятки більших і менших про-фесіоналістів, вчителів, стено-графістів і різних інтелекту-альних сил, і всі вони українці та українки, всі живуть в Ді-тройті, але на народному полі — їх майже не видно. Вий-шовши в "люди" — зникли безслідно, хоч жаль і велика шкода! Ось тому ширі бажан-ням професіоналістам іти слідом д-ра Кібзея.

А тепер, коротенько, про са-мий ювілей, який відбувся 17. грудня в У. Н. Домі.

До заставлених столів засі-ло поперх 175 людей, по біль-шій частині знайомих та прия-телів д-ра Кібзея, які прибули на запрошення Ко-мітету.

В час обіду, який поблагос-ловив о. сов. С. Побуцький, відчитано багато телеграм і листів з гратуляціями та при-вітаннями. Всі відідали У. Н. С. та інші товариства мали своїх ре-презентів, що склали ре-зюмені для Шановного Ювіля-та. Головою комітету був п. І. Чайковський, секретарював п. Д. Лазар, а скарбником п. І. Каменський. Товстайстром був п. П. Чарловський.

Шан Ювілятові вручено на пам'ятку гарну валізу, а пані докторовій — кошик живих цвітів. Були промови, ширі по-бажання і признання. З цього бенкету остало трохи грошей, а крім цього п. Войтишин жертвував 10 дол. з цієї нагоди. Д-р Кібзей грошей не прийняв, а порадив комітету, щоб за-них купили найновіших кни-жок про Україну і розіслали всім університетам в стейті Мі-чіган. До книжок таких нале-жить: Українська Література Менінга, Український кварта-льний журнал, чи книжка Чем-берліна. Рівнож вислано ці книжки до бібліотек та до всіх американських днівників в Дітройті.

Дуже цікаво тепер читати листи, надіслані університетом з Ен Арбор, чи з бібліотеки з Ленсінга, як вони висловлюють-ся про надіслані книжки. Пи-шуть, що їм і не снилося, що-би можна було дістати щось таке добре про українську справу...

Остало ще 10 доларів, які комітет вислав до Українсь-кого Допомогового Комітету в Філадельфії.

Кенчаючи цей допис, бажав д-рови Кібзеєви багатьох літ, щастя, здоров'я та витривалос-ті до дальшої праці для укра-їнського народу.

С. Курняв.

МІСТО НЬО ЙОРК.

Замість вінка на могилу приятельки...

Ще дня 10. грудня 1944 р. померла наглою смертю Со-ня Асдубалі, зана між україн-ським громадянством як Олі Жуковська, що виступала на сцені в аматорських виставах у Нью Йорку й у Шікаго. У цих громадах вона теж брала іншу участь у прилюдному житті, була діяльна в жіночих ор-ганізаціях і в Українському Зо-лотому Хресті. Полишила по собі мужа Маріана і сина По-сипа, що служить тепер при армії Дядька Сема. Похорон небіжки відбувся 13. грудня в Бриджпорт. Коин, де вона прожила останні роки свого життя.

Замість вінка на домовину покійної зложили на Амери-кансько-Український Допомо-говий Комітет її приятельки такі жертви: по \$2: Анна Се-реда, пані Кульчицька, Марія Демидчук; по \$1: М. Лехиць-ка, Х. Ратушна і А. Ликтей з Нью Йорку, а М. Риза, М. Куць і П. Боднарчук з Шікаго. Ра-зом \$12.

М. Д.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА.

Нова українська професійна сила.

Хоч я не з Філадельфії, а з іншої громади, але знаю добре про особу, про яку пишу, тому поділюся з громадянст-вом доброю новиною, що в Філадельфії починає свою ад-вокатську практику панна Ро-заія Милинич, дочка о. С. Ми-лянич, укр. греко-кат. пароха в Мейвуді, Па.

П-нна Милинич покінчила правничі студії з відзначенням в Темплі Університеті, а потім здала успішно іспит перед Пенсильній Стейт Бар Асо-сційшен. Відбувши практику, буде тепер вести адвокатську канцелярію з фірмою Томас Еген Ло Офісес, Філадельфія, Па.

Ще додаю, що п-нна Ми-лянич завжди виявляє сміло й чесно своє українське похо-дження, а теж, як це була в каледжі чи на університеті, боронила пера українську справу там, де цього вимагала потреба. Її сестра студіює в Філадельфії медицину, а з брав-гів Ярослав є офіцером в ар-мії, а Омелян енкайном в ма-ринарії. Всі вони ширі укра-їнці.

Подав: Іван Голованець.

EVERYBODY IN WA. BOND

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ

З НОТАМИ 50 центів один примірник Замовляйте у книгарні "SVOBODA" JERSEY CITY 3, N. J. 83 GRAND STREET

КУПІТЬ КНИЖКУ УКРАЇНЦІ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

Написав Д-р ВАСИЛЬ ГАЛИЧ UKRAINIANS IN THE UNITED STATES By WASYL HALICH, Ph. D. Storin XII+174. Ціна \$2.50. 22 Ілюстрації.

Ця наукова книжка, написана англійською мовою і видана на-кладом друкарні Шікагоського університету, за яку автор дістає титул доктора філософії. Ця книжка є потрібна для американців, далі для словян в Америці, а в першу чергу для американців укра-їнського роду.

В тій книжці описано такі питання: Хто є українські іммігранти й звідки вони вийшли? Чому українці іммігрували до Злучених Держав? Як вони пристосовувалися до прибраної вітчизни? Як вони бралися в Америці до фермерства, бізнесу і різних професій? Як організації створили українці в Америці? Якою є їхня преса? Яке є духовне життя української імміграції? Як її подібність?

Ця цікава і потрібна книжка повинна буде в домі кожного українця. Замовлення з \$2.50 висилайте до:

"SVOBODA" 81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

AMERICAN HEROES

WHILE reconnoitering at night on the western front, Sgt. Arthur G. Volante, New York City, stumbled into a German patrol consisting of an officer and seven men. Sgt. Volante told the officer that they were surrounded and the Nazis followed him back to the American commander. The sergeant has been awarded a Silver Star for gallantry. Americans buy War Bonds to help men like that to win this war. U. S. Treasury Department

Випродаж Книжок

ІСТОРІЧНІ, СЕНЗАЦІЙНІ І ВОЄННІ ОПОВІДАННЯ.

Гавриляк Ілько: Тернистим шляхом	\$.30
Син України. Історична повість у трьох частях з ілюстраціями і мапою. Брош.	\$1.25
Гашек Ярослав: Пригоди доброго вояка Швейка в Світовій Війні. (Швейк на фронті). Авторизований переклад з чеського	\$.90
Гашек Ярослав: Пригоди доброго вояка Швейка в Світовій Війні. (Швейк в Запілью)	\$.90
Гостой Лей: Відомлення. Два томи в 3-ох частинах	\$2.50
Ф. С. Бранець морського опришка. Іст. оповідання	\$.25
Рахункова книжечка	\$.50
Фішчак І. Будівничий Держави. Історична повість з XII віку	\$.30
В. К. Т. ТРОПАРІК або Падучий Церковного Світу	\$.30
Володимир Баранський: Скошений Цвіт. Вінок з галицьких образків	\$.60
Георгі Д.: Спомини з сербського фронту. Дивні пригоди австрійсь-кого вояка	\$.35
Лежесі В.: Софію вибрав. Історична повість з часів візантійського царства. Переклад М. Фірака. Опр.	\$1.25
О. Луїсов: Визначне Жінцтво України, бр.	\$1.50
Косач Юрій: Сонце в Чигирині. Повість про декабристів на Україні. З послів і примітками М. Голубця. Брош. 50 с. Опр.	\$.75
Короленко В.: Серед лихих людей. Повість	\$.50
Качук В.: Сині чіпки. Нариси	\$.40
Олішківський Юліан: Золотий лев. Оповідання	\$.30
Олішківський В.: В епідемічному бар'ї. Нарис. Цей нарис молодого талановитого автора малює як неможливо краще атмосферу, в якій живе сучасне покоління на Україні	\$.30
Самчук У.: Волинці. Том I. Куди тече та річка. Брош.	\$1.50
Самчук У.: Волинці. Том II. Віна та революція. Брош.	\$1.75
Степан (Г. Галицький): 1. Душогубство в Абей Грондзі. 2. Пестра Сльська. 3. Захований Клейнод. 4. Чоловік з Бізною. 5. Вітний палець. 6. Шість Наполеонів. 7. Ташіючі фігури	\$.75
Душко Ф.: Краса життя. Оповідання	\$.20
Кервуд Д.: З тавром убийки. Повість, переклад М. Лоточенко. Е-це книжка пригод, благородного чоловіка, закинутого суцільно в дірку країн дивної Канади	\$.80
Лелікий Богдан: Писання Богдана Лелікого, з портретом автора і з на-рисом його літературної діяльності, написаним В. Вернивеєм. Том I. Вірші, том II. Проза. В двох опр.	\$5.00
Кобиланська О.: За ситуаціями. Повість	\$.50
Нечуй Іван: Кайдашева сім'я. Повість. Опр.	\$1.25
Поліщук К.: Ролітиа душа. Оповідання з латинського життя	\$.20
Візерський О. П.: На передодні. Іст. повість. Частина I і II. Брош.	\$1.00
Бірач І.: Проти закону. Повість на гай полів 12. віку	\$.50
Косач Ю.: Триндітська чета. Оповідання	\$.50
Кучинський Р.: У зворіт Бескиду. Повість зі стрілецького життя. Бр.	\$1.00
Новіков О. Прибій: Цусима. Перекл. з російського. Частина I і II. Опр.	\$2.50
Майр Г.: Голем. Оповідання. Опр.	\$1.50
Сандицький А.: Любавицький. Сімейна хроніка. Опр.	\$1.00
Чайковський А.: Відважність. Опов. з козацької давнини. Брош.	\$1.00
Крушельницький А.: Зматання. Повість. Брош.	\$1.00
Келін І.: Голем. Ілюстрована Історія Лемківщини	\$1.00
Шевченко Т.: Гайдамаки в порг. автора і ілюстраціями. Брош.	\$.50
Антоніоні В.: Коротка Історія Козаччини з ілюстраціями і картою України. Брош.	\$.65
Островський В.: За грошем. Оповідання	\$.50

УВАГА! Повісті книжки продаємо по цінах тут поданих — без опусту.

Замовлення разом з належністю слати до:

"SVOBODA" P. O. Box 346 Jersey City, N. J.

Появилася на американському книжковому ринку така книжка про Україну, на яку ми довго ждали, бо написав її визначний американський журналіст і письменник, а видав її одна з найстаріших і найбільших американських видавничих компаній. А що важніше: в книжці подана правда про Україну, а здійснення ви-звольних змагань українського народу зв'язується з перемогою та триюмфом демократії. Отсею книжкою, що є повна віра в остаточну перемогу свободолюбних ідеалів українського народу, є:

The Ukraine: A Submerged Nation

by WILLIAM HENRY CHAMBERLIN, published by The Macmillan Company, New York.

Отсея книжка повинна знайти негайно теж і в домі американських українців. Написана вона в такій мистецькій, а рівночасно простій формі, що кож-ний прочитає її легко з великим зацікавленням. На-дається вона якнайкраще на святий дарунок на-шим дітям і внукам, близьким чи далішим знайомим, зокрема тим американцям, що ще мало знають про Україну, або зле знають, начитаючись неправди про український нарід і його змагання, якої досі було так багато в Америці, та яка далі поширюється. Хай-жеж тепер кожний і кожна з нас стане до боротьби з тою неправдою поширюючи всюди правду, зокрема ту, що зібрана в отсій знаменитій книжці.

Замовлення на цю книжку wraz з належністю в сумі \$1.75 належить слати на таку адресу:

SVOBODA P. O. Box 346 Jersey City, N. J. Замовлення з Канади треба платити американською валютою. С. О. Д. не приймаємо.

Ви певно раділи знати дещо більше про наше життя в Америці, про свою власну працю, про свої власні мрії, бажання і змагання. А теж і про те, якими думками живуть Ваші діти. Коли так, то пам'ятайте, що про те все є дуже цікавий матеріял у книжці:

ЮВІЛЕЙНИЙ АЛЬМАНАХ

виданий з нагоди П'ЯТЬДЕСЯТЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ У. Н. СОЮЗУ.

Запросіть і ви того Гостя до своєї хати, бо в його тонаристів розвіється не одна чорна хмара, що залягла нашу душу! Той Гість додасть вам своїм словом віри в наші власні сили! Він зведе вас і приведе до рівно-ваги, коли ви в сумніві й смутку. А приймаючи його в свою хату пам'ятайте, що він виявляє теж і те, що й ви є з цим нашим народом співробітником при розбу-дові нашого народного й церковного життя, що й ваша хата, це культурна хата свідомої, української родини, що дорожить своїм рідним і своєю українською книж-кою, так гарно виданою не для кого іншого, а для — на, для — нашої хати.

Ціна за Альманах, що має понад 300 сторін друку: \$2.50.

Замовляйте, пишучи на таку адресу:

SVOBODA 81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗАВВАГА: Хто замовить з Альманахом ще й Пропам'ятну Книгу У. Н. Союзу, дістане обидві книжки за \$3.00. Замовлення з Канади треба платити американською валютою.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—Elyon 4-0237—Elyon 4-0883

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need State-ment of Availability. If transfer-ing to less essential need U. S. Employment Service consent to ad-dition. Critical workers also apply both.

Судити робітників обов'язано ма-ти посвідку, що вони а до ро-порядності. При переміщенні до менше судимих робіт мусять мати крім цього згоду. Юнайтед Стайтс Емплімент Сервіс. Кри-тичні робітники потребують тек обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Досвід не потрібний

ЯК

ПОРТЕРІВ

РОБІТНИКІВ

ДОБРА ПЛАТНЯ

ПОСТІЙНА РОБОТА

Робітники в важкій військовій роботі мусять мати доказ звільнення

FEDERAL
TELEPHONE & RADIO CORP.
591 BROAD STREET, NEWARK, N. J.

ПОРТЕРІВ
РОБІТНИКІВ
ФАЕРМЕНІВ

ЛАНСЕНУ НЕ ТРЕБА,
СУЩА ВОЄННА РОБОТА

ДЕННА І НІЧНА ПРАЦЯ

ДОБРА ПЛАТНЯ

НАГОДИ НА АВАНС

W. M. C. Права заховуємо

FEDERAL TELEPHONE & RADIO CORP.

360 THOMAS ST., NEWARK
1226 SO. BROAD ST., NEWARK
100 KINGSLAND ROAD, CLIFTON, N. J.
39 CENTRAL AV., EAST NEWARK, N. J.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Мужчин до перевезу
в роботу в стат руми
не треба досвід; повноцінна робота.
75 ц. на г. в почат. оверт., стала роб.
Cap Screw & Nut Co.
415 Desbrosses St., N. Y. C.

Примильних pullers & loaders, дов. не
треба. Займ. від побору до війська.
Clevie Laundry, 14-47 28th Ave.,
Astoria, Mr. Barney.

Форд Механіка
Суцільна робота
Става, найвища платня
Boulevard Motor Corp.
Boulevard at Communipaw Ave.
Jersey City, DEI 3-4000

FREIGHT HANDLERS
ДЕННА ПЛАТНЯ
Час і пів після 8 години
PENNSYLVANIA RAILROAD
Головність 275 Bowersy або
Room 204, 110 W. 42nd St., N. Y.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

Дівчат—Жінок, без вправи до легкої
фабричної роботи. Добра платня на
початок. Час і 1/2 за овертайм. Під-
вишка кожних два місяці. Plot Box
Co., 95 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.
6th floor.

ЖІНОК—ДІВЧАТ
інтересна кілька-год. роб.—вечерами,
в Фотографічній Лабораторії
Не треба досвід
Платня вчасі науки
W.M.C. права заховуємо.
STANLEY PHOTO SERVICE
Lipson Tea Bldg.
16th St. & Riverfront, Hoboken, N.J.

Д-р А. Т. Кібзеї.

ЖОВТАЧКА

(Докінчення).

Коли жовчевий камінь пере-
сунеться крізь жовчеві про-
води і рурки до кишків, то він
вже з кишків легко видобува-
ється назовні разом з калом
через відходову кишку. Крім
болів і таких інших зовнішніх
проявів, які я згадав, недужий
не помічає в постійній тяжкій не-
домаганні, ані не вмирає, хіба
може трапитися часом, що та-
кий камінь в часі страшних бо-
лів і омління недужого спри-
чинить прорив жовчевого мі-
хура, а тоді очевидно смерть
наступає в стані непритомнос-
ті недужого.

Але буває часом, що камінь
не годен відразу продертися
через вузькі проводи і руроч-
ки жовчеві, тоді наслідки не-
дуги можуть бути всілякі, від-
повідно до того, в котрім міс-
ці камінь застряг та чи він ціл-
ком загати відплив жовчі з

недуги звичайно є дуже пога-
ні і довго-триваючі. Так при-
міром: може наступити розши-
рення жовчевого міхура: може
вигорітись боляк, що цілком
загачує відплив жовчі, а при-
тім гниття, обструкція та зви-
роднення жовчевого міхура.
Або може такий недужий по-
пасти в остре або хронічне
запалення тогоч міхура і т. п.

Коли камінь цілком загати
жовчевий провід, то недужий
попадає в тяжку жовтячку,
тільки вона не завше однакова,
раз сильніша, то знову сла-
бша; таї також довго триває.
Часом такий недужий має го-
рячку і може скоро вмерти
від острого затроєння.

Взагалі наслідки і комплі-
кації, які може потягнути за
собою недуга жовчевого ка-
міння, бувають часом дуже
тяжкі, бо можуть повстати всі-
лякі побічні прирви, а згадую-
чи з жовчевих проводів до ки-
шків, приміром до т. зв. двана-
цятки (що часто буває), до
грубій кишки і т. п. Може та-
кож вигорітись прірва до че-
ревної ями і спричинити запалення
з нагноєнням болями коло
печінки, або може наступити
затиснення в тонких кишках,
коли камінь через прірву увій-
де до дванацятки та загати її
отвір. Звичайно також всілякі
прирости можуть повстати в
дних внутрішніх органів до
других як наслідок жовчевого
каміння, а врешті навіть — хоч
рідко коли — може наступити
запалення підчеревної желе-
зи, т. зв. черевослиниці.

Лікування. Коли жовчеве ка-
міння раз вигорілось і скри-
сталізувалось, то ніякими ліка-
рствами не можливо його роз-
пустити. При допомозі деяких
олів можна однак дещо об-
лекшити тему кожнієї переди-
ряться через жовчеві проводи.
Тому одним успішним за-
собом проти цієї недуги є опе-
рація. Коли недужого напада-
ють перемінні болі в околиці
печінки, коли він має уперту
жовтячку, коли печінка у ньо-
го побільшена (хоч і без
жовтячки), коли виявляються
признаки затроєння або підоз-
рілі боляки, прірви в животі і
т. п., то це вказує на конче-
ну потребу лікарської поради і
помочі, а в разі потреби
— скорой операції.

Увага! — Повні матеріали
є взяті з книжки автора —
„Український Лікар“ — (600
сторін друку, оправлена в по-
лотню) котра в недовоз поя-
виться з друку. Хто замовить
книжку тепер, тому вишлеть-
ся її вже з оплатою почти
за \$3.00.

Пишіть до:

Dr. A. T. Kibzey,
11903 Jos. Campau Ave.,
Detroit, 12, Mich.

ЗБОРНІ ВІДДІЛІ У. Н. СОЮЗУ

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. — Бр. св. Арх.
Михайла, від. 243, повідомляє, що
звичайні збори відбулись в не-
ділю, в годині 2. Пополудні, в галі
21205 Паргел. Всі члени мають при-
йти на збори, бо є важні справи, до
полагодження і буде вибір делегата
на конвенцію. Неприятний на зборах
член підняв карі згідно до стату-
том. — За уряд: П. Білук, прес.; П.
Романюк, кас.; І. Гавришків, рек.
секр.; В. Тутиня, фін. секр.

ЗБОРНІ ВІДДІЛІ У. Н. СОЮЗУ

МІКАГО, ІЛЛ. — Бр. Пред. Прес.
Богородиць, від. 259, повідомляє сво-
їх членів, що збори відбулись в не-
ділю, в годині 2. Пополудні, в парохі-
яльній галі, 4950 С. Павліна. — Уряд: В. Горішній, пр.;
А. Чиріра, кас.; І. Подульський, секр.

СЕРІ, ПА. — Місячні збори від-
булись в неділю, в годині 2. Пополудні.
Буде збирання місячних вкладок і вибір
делегата на конвенцію У. Н. Союзу.
— За уряд: М. Шкірпак, секр.

ДЮРЕН, О. — Тов. У. Н. Союзу,
від. 50, повідомляє всіх своїх членів,
що місячні збори відбулись в не-
ділю, в галі 2545 Іст 33, вул. Проси-
мо члени прийти на ці збори, бо є
важні справи до полагодження і бу-
де вибір делегата на конвенцію. Про-
симо прийти хоч на ці збори, щоб
можна вибрати делегата. — За уряд:
Н. Сикута, прес.; Н. Наконечний,
кас.; М. Шемчик, секр.

ІОНГСТАВН, О. — Бр. св. Арх.
Михайла, від. 140, повідомляє своїх
членів, що збори відбулись в не-
ділю, в церковній галі, 326 Вест
Райен Еве, зараз по С. Божій, 12:15
поночі. Всі члени мають прийти на
ці збори, бо буде вибір делегата на
конвенцію У. Н. Союзу. — За уряд:
С. Роган, прес.; М. Котут, кас.; І.
Кравець, секр.; 174 S. Smithsonian
St., Girdard, O.

ІОНГСТАВН, О. — Бр. св. Петра
і Павла, від. 274, повідомляє всіх
своїх членів, що місячні збори від-
булись в неділю, в годині 2. Пополудні.
Просимо всіх членів
прийти на ці збори, бо є важні
справи до полагодження і буде вибір
делегата і заступника на конвенцію
У. Н. Союзу. — М. Волошак,
прес.; Я. Петрич, кас.; П. Сильчак,
секр.

МІЛВОКІ, ВІС. — Збори Тов. ім.
Івана Франка, від. 103, відбулись в
суботу, 17. лютого, в годині 7.
вечір, в церковній галі, 1231 Вест
Сент-ст. Просимо всіх членів і чле-
нок, міських і позаміських, прийти
на означений час, бо маємо важні
справи до полагодження і буде вибір
делегата і заступника на конвенцію
У. Н. Союзу. Довгочасні члени про-
симо привітати свої заклади. —
Г. Дош, прес.; П. Стечик, кас.; Т.
Барсук, секр.

МІКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори
Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 252,
відбулись в неділю, в годині 2. По-
полудні, в парохіальній галі, 1944 В. Ірі ул. Обов'язком
є всіх членів і членок прийти на ці
збори, бо буде вибір делегата і його
заступника на конвенцію У. Н. Со-
юзу. Просимо членів платити свої
вкладки на збори. На річницю збо-
рів вибрано такий уряд на 1945 рік:
І. Мегас, прес.; А. Ляку, зас.; П. Хо-
мий, рек. секр.; М. Батюк, фін. секр.;
І. Сивка, кас.; І. Скудський, М. Ку-
зьо, П. Дичка, контролери.

РАНКІН, ПА. — Бр. св. Григорія,
від. 24, повідомляє своїх членів, що
звичайні збори відбулись в неділю,
в годині 3. Пополудні, в галі
231 2. вул. Просимо прийти на
оначений час. Довгочасні напоми-
наємо привітати свій довг. Є важні
справи до полагодження і буде вибір
делегата на конвенцію У. Н. Союзу.
Просимо привітати нових членів, а
секретар радо запише їх в членів. —
За уряд: Анна Круз, прес.; Анна
Кушнір, кас.; Н. Шур, секр.

ІЗЕЛІН, ПА. — Бр. св. Ан. Петра
і Павла, від. 400, повідомляє своїх
членів і членок, що місячні збори
відбулись в неділю, в годині 2. По-
полудні, в церковній галі, тоді
в годині 3:30 пополудні. Просимо членів
прийти якнайчисленніше привітати
свої вкладки і вибрати делегата на
конвенцію У. Н. Союзу. — За уряд:
М. Воловський, секр.-кас.; Л. Вус,
прес.

ОБОРН, Н. Я. — Тов. Запорозька
Січ, від. 283, повідомляє своїх членів
і членок, що місячні збори від-
булись в неділю, в годині 2. По-
полудні, в власній галі. Буде вибір
делегата на конвенцію У. Н. Союзу.
Просимо членів прийти на ці збори.
Буде полагодження також інші спави.
— За уряд: Т. Олійник, конвоїєр;
М. Вільницький, кас.; М. Курій, ст.
фін. секр.; О. Саварин, рек. секр.

МекАДУ, ПА. — Бр. Сов. св. Духа,
від. 7, повідомляє своїх членів, що
місячні збори відбулись в неділю,
в годині 2. Пополудні, в галі
21205 Паргел. Всі члени мають при-
йти на збори, бо є важні справи, до
полагодження і буде вибір делегата
на конвенцію. Неприятний на зборах
член підняв карі згідно до стату-
том. — За уряд: П. Білук, прес.; П.
Романюк, кас.; І. Гавришків, рек.
секр.; В. Тутиня, фін. секр.

НІТСБЕРГ, ПА. — Тов. ім. Івана
Франка, від. 53, повідомляє своїх чле-
нів, що місячні збори відбулись в не-
ділю, в годині 12:30 попол., в бу-
дівлі Укр. Клубу, рн 11. І Бінгетом
С. С. С. За уряд: М. Усик, прес.;
П. Шкірпак, секр.

СТ. КІЕР, ПА. — Збори відділу У
відбулись в неділю, в галі цер-
ковній, зараз по С. Божій. Просимо
всіх членів прийти на ці збори, бо
буде вибір делегата на конвенцію.
— Н. Салук, секр.

ЛЕПТОБ, ПА. — Бр. Усп. Прес.
Богородиць, від. 61, повідомляє всіх
своїх членів, що звичайні збори від-
булись в неділю, в годині 2. Пополудні.
Буде збирання місячних вкладок і вибір
делегата і заступника на конвенцію
У. Н. Союзу. Також буде
вибір делегата і заступника на кон-
венцію. Коли маєте знайомих, то про-
симо прийти на ці збори і привітати
їх до У. Н. Союзу. — За уряд: П.
Ярчак, прес.; Т. Релік, кас.; А. Ску-
бик, секр.

СЕНТРАЛІ, ПА. — Відділ 90 по-
відомляє всіх членів, що місячні збо-
ри відбулись в неділю, в годині 2. По-
полудні, в галі церковній. Обов'яз-
ком всіх членів і членок є явитись
на ці збори, бо буде вибір делегата
і його заступника на конвенцію У.
Н. Союзу. — За уряд: С. Волчан-
ський, прес.; С. Дузан, кас.; І. Ду-
пінський, секр.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Г. М. — Місячні
збори Тов. ім. Івана Крестителя, від.
270, відбулись в четвер, 15. люто-
го, в галі 7:30 вечір, в У. Н. До-
мі. Просимо всіх членів прийти на
ці збори, бо маємо важні справи до
полагодження. Довгочасні члени про-
симо привітати свої заклади.
— За уряд: М. Косоніцький, прес.;
С. Гріш, кас.; Н. Пігура, фін. секр.;
А. Бусько, рек. секр.

СТЕМФОРД, КОНН. — Місячні збо-
ри Тов. ім. Михайла, від. 350,
відбулись в неділю, в годині 2. По-
полудні, в церковній галі, на Гривіт
Еве. На цих зборах бу-
де вибрати делегата і заступника
на конвенцію У. Н. Союзу. Про-
симо всіх місячних і позаміських
членів і членок прийти на означений
час, бо є важні справи до полаго-
дження. — В. Карій, прес.; В. Ба-
шук, кас.; І. Михайлишин, секр.

ЕМЕСТ, МАСС. — Тов. ім. Ю. Ва-
шингтона, від. 199, повідомляє чле-
нів, що місячні збори відбулись
в неділю, в годині 7. Вечір, в домі
Гр. Ковба, 398 Нортемптон Ровд.
Просимо всіх місячних і позаміських
членів прийти на ці збори, бо буде вибір
делегата на конвенцію У. Н. Союзу.
— За уряд: П. Доскок, прес.; Г.
Ковба, кас.; Г. Матурич, секр.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ
КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ
ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІ-
ТИ. Я ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

Усі зібрані гроші переся-
лять негайно до:

UKRAINIAN AMERICAN RELIEF
COMMITTEE
847 N. FRANKLIN STREET
PHILADELPHIA 23, PA.

ОПЛАТА УМІРКОВАНА — МЕДИЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ \$2.
DR. ZINS
(28-літнє заведення)
110 EAST 16 STREET, N. Y. — NEAR UNION SQUARE
Відкрито від 9. до 7. веч. У невід від 9. ран. до 2. noon.

Починаючи низько
Обсяг наших цін є цілкомито заокру-
лений; ми можемо обслужити людину,
яка бажає видати багато грошей, і таку,
якою ми вживаємо, є першої якості, а
наша услуга є завше першорядна.

Ми починаємо нашу ціну дуже низьким
числом, так, що особа в дуже умір-
кованих матеріяльних умовах може на-
ми послугуватись.

STEPHEN LEWISIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS
77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne
Phone: 4-5989 Bayonne 3-0540

ВАЛІНГДОРД, КОНН. — Тов. Січ.
ім. 54, повідомляє всіх місячних і
позаміських членів, що місячні збо-
ри відбулись в неділю, в годині 7:30 вечір, в домі
Басаріс, 199 Іст Спр. Всі члени ро-
блять прийти на ці збори, бо буде
вибір делегата на конвенцію. — За
уряд: К. Гурнік, прес.; Б. Салабай,
кас.; А. Маланчук, секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Гім 19. листопада 1944 року по-
мер у 68. році життя

ВАСИЛЬ МІЛІН,
член відділ 355 У. Н. Союзу в Ст.
Джозеф, Мічиган.

Повний поховання по сест. Де-
бросі, повіт. Гардок, Галічч.
До У. Н. Союзу вступив 1918
року. Поховання відбулось при уча-
стї членів і членок з погрібо-
вого зв'язу. Тіло поховано на
католицькому цвинтарі Mount Olive.
— В. В. ПІ Занько, секр.

ЖОЛУДКОВІ
ЗАБУРЕННЯ

боліки, печінка, нирки, міхур і
інші жовчово-кишкові болі му-
сять і повинні бути лікувані.

ФЛЮОРОСКОПІЧНА
ЕКЗАМІНАЦІЯ
X-ПРОМІНІА \$1.00

Лабораторна проба; коли вказано,
забезпечує докладне визначення
хвороби.
Поради обіймають: Мишушину,
фізичну провірку, тиснення крові,
діагнозу, перевірку серця, астенія,
і органи у животі

КРОВ І ШКІРА
недуги міхура і нирок лікується
наймодернішими і науковими ме-
тодами. Наші знаряддя і прилади є
незвичайно докладні.

НЕРВОВИЙ СТАН
як: подразнення, заворот голови,
втрата рівноваги, ослаблення му-
сків, брак енергії або життєвої
охоти, безсонність і дривання серця
вимагають нашої поради.

РОЗДУТТЯ ЖИЛ
І БОЛЯЧКИ
всє те лікується скоро і без боляч
без утрати часу в праці або дома.
Нема виразування ні операції.

ПРОПУСКІ
А бої хребтового мидя
без різниці, без видалювання, без
болі. Боліми відкової миди,
заболювання крові, миди, прур-
ітуса (свербляча пропуски) і
інші недуги хребта лікується на-
шою, нагальною асесторною ме-
тодою.

Хронічні недуги науково лікуєть-
ся за нашою метою.

Нім Medical Office
28 MILL ST., NEWARK 2, N. J.
One Block from Newark City Hall
Hours: 9 A.M. to 4 P.M., 6 P.M. to
8 P.M. Tues. and Thurs. 9 A.M. to
5 P.M. Sat., 10 A.M. to 1 P.M.

ЛІКУЄМО ХРОНІЧНІ НЕДУГИ

ШЛУНКА, ШКІРИ, НЕРВІВ
ГЕМОРОЙДІ І ІНШІ ЗАПАЛЕННЯ КУЛЬОВИ КИШКИ
Миди, міхура, шлуна і внутрішньої забурення.
Катар і хронічні болі, біль у кишках, загальне о-
слаблення і хронічний ревматизм і слякту. Луч Екс,
екзамінація крові і мочи запевняє докладну діагнозу
і відповідне лікування. Застрижувати, коли вказано.
Зайдіть сьогодні на поради Мужчин і Жінок ліку-
ємо модерними методами зок скорою полешкою.

Всі хронічні недуги лікуємо науково.
ОПЛАТА УМІРКОВАНА — МЕДИЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ \$2.
DR. ZINS
(28-літнє заведення)
110 EAST 16 STREET, N. Y. — NEAR UNION SQUARE
Відкрито від 9. до 7. веч. У невід від 9. ран. до 2. noon.

ПОЧИНАЮЧИ НИЗЬКО

Обсяг наших цін є цілкомито заокру-
лений; ми можемо обслужити людину,
яка бажає видати багато грошей, і таку,
якою ми вживаємо, є першої якості, а
наша услуга є завше першорядна.

Ми починаємо нашу ціну дуже низьким
числом, так, що особа в дуже умір-
кованих матеріяльних умовах може на-
ми послугуватись.

STEPHEN LEWISIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS
77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne
Phone: 4-5989 Bayonne 3-0540

ПОЧИНАЮЧИ НИЗЬКО

Обсяг наших цін є цілкомито заокру-
лений; ми можемо обслужити людину,
яка бажає видати багато грошей, і таку,
якою ми вживаємо, є першої якості, а
наша услуга є завше першорядна.

Ми починаємо нашу ціну дуже низьким
числом, так, що особа в дуже умір-
кованих матеріяльних умовах може на-
ми послугуватись.

STEPHEN LEWISIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS
77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne
Phone: 4-5989 Bayonne 3-0540

ПОЧИНАЮЧИ НИЗЬКО
Обсяг наших цін є цілкомито заокру-
лений; ми можемо обслужити людину,
яка бажає видати багато грошей, і таку,
якою ми вживаємо, є першої якості, а
наша услуга є завше першорядна.

Ми починаємо нашу ціну дуже низьким
числом, так, що особа в дуже умір-
кованих матеріяльних умовах може на-
ми послугуватись.

КАНЗАС СІТІ, КОНЗ. — Бр. св.
Володимира, від. 323, повідомляє всіх
своїх місячних і позаміських членів,
що місячні збори відбулись в не-
ділю, в годині 2. Пополудні, в галі 2.
Просимо всіх членів прийти на ці збо-
ри, бо є важні справи до полагодження і
буде вибір делегата на конвенцію. —
І. Яремко, прес.; В. Феден, кас.; І.
Кархут, секр.

НАЙДУТЬ ПОСАДУ

ПАРОХІЯ СВ. ПЕТРА І ПАВЛА
В СІМПСОН, ПА.
пошукує —

ДЯКОВЧИТЕЛЯ

який би міг зайняти посаду
зараз. Платня згідно з умо-
вою. Голоситися до:

МИХАЙЛО МУДРИК
91 PROSPECT ST., SIMPSON, PA.

ДАРОМ

ВИШЕМО КОЖНОМУ ЗРАЗОК
(SAMPLE)

КАРПАТСЬКОГО ЧАЮ

з найліпшого гірського зілля, на
недомогання жовтуха, печінки і
лирок. Велика пачка коштує 50¢.

ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ, природне
середство припорувають тим, що
терплять на жовтий кишків, біль
горла і задку. Пачка коштує 50¢.

ЗІЛЛЯ НА БОЛЯЧІ НОГИ.
Дуже помічне. Як його уживати
надруковано на банці. Велика пач-
ка 50¢.

МІШАНИ КОРІННЯ, на не-
страшність, брак апетиту, корчі